

Srijeda, 15. travnja 2015.

P8_TA(2015)0095

24. Međunarodni dan Roma – proturomsko raspoloženje u Europi i europsko priznavanje dana sjećanja na genocid nad Romima u II. svjetskom ratu

Rezolucija Europskog parlamenta od 15. travnja 2015. povodom Međunarodnog dana Roma – rasna netrpeljivost prema Romima u Europi i priznanje na razini EU-a dana sjećanja na genocid nad Romima u Drugom svjetskom ratu (2015/2615(RSP))

(2016/C 328/02)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir preambulu Ugovora o Europskoj uniji (UEU), a posebno njezinu drugu alineju te alineje od četvrte do sedme,
- uzimajući u obzir, između ostalog, članak 2., članak 3. stavak 3. drugu alineju te članke 6. i 7. UEU-a,
- uzimajući u obzir Povelju Europske unije o temeljnim pravima od 7. prosinca 2000. („Povelja”), koja je proglašena 12. prosinca 2007. u Strasbourgu i koja je stupila na snagu zajedno s Ugovorom iz Lisabona u prosincu 2009.,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 9. ožujka 2011. o strategiji EU-a za uključivanje Roma ⁽¹⁾, Komunikaciju Komisije od 5. travnja 2011. o Okviru EU-a za nacionalne strategije integracije Roma do 2020. (COM(2011)0173), Komunikaciju Komisije od 2. travnja 2014. o provedbi Okvira EU-a za nacionalne strategije integracije Roma (COM(2014)0209) i Preporuku Vijeća o djelotvornim mjerama integracije Roma u državama članicama od 9. prosinca 2013.,
- uzimajući u obzir rezultate pilot istraživanja o Romima iz 2011. koje je provela Agencija za temeljna prava,
- uzimajući u obzir Okvirnu konvenciju za zaštitu nacionalnih manjina Vijeća Europe i Europsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda,
- uzimajući u obzir Izjavu Odbora ministara Vijeća Europe o porastu rasne netrpeljivosti prema Romima i rasističkog nasilja usmjerenog protiv Roma u Europi, usvojenju 1. veljače 2012.,
- uzimajući u obzir Opću preporuku politike br. 13 Europske komisije protiv rasizma i netolerancije (ECRI) o borbi protiv rasne netrpeljivosti prema Romima i diskriminacije Roma,
- uzimajući u obzir sveobuhvatni Akcijski plan koji su usvojile države sudionice OESS-a, uključujući države članice EU-a i zemlje kandidatkinje za članstvo, kojim se pozornost posvećuje poboljšanju situacije Roma i Sintija na području OESS-a, u sklopu kojeg se države obvezuju, između ostalog, povećati svoje napore kako bi se zajamčilo da su Romi i Sinti u mogućnosti u potpunosti i jednako sudjelovati u našim društvima, te iskorijeniti njihovu diskriminaciju,
- uzimajući u obzir članak 123. stavak 2. Poslovnika,

A. budući da Romi, s procijenjenim stanovništvom od 10 do 12 milijuna u Europi, najveća europska etnička manjina;

⁽¹⁾ SL C 199 E, 7.7.2012., str. 112.

Srijeda, 15. travnja 2015.

- B. budući da se riječ „Romi” u ovoj Rezoluciji koristi kao zajednički naziv koji obuhvaća različite povezane skupine diljem Europe, bez obzira jesu li ili nisu sjedilačke, kao što su Romi, Putnici, Sinti, Manuši, Kale, Romaničeli, Bojaši, Aškali, Egipćani, Jeniši, Domi i Lomi, čija se kultura i životni stil mogu razlikovati;
- C. budući da je rasna netrpeljivost prema Romima kao posebna vrsta rasizma usmjerena na Rome ideologija koja se temelji na rasnoj superiornosti, obliku dehumanizacije i institucionalnom rasizmu koji se hrani povijesnom diskriminacijom koja se izražava, među ostalim, nasiljem, govorom mržnje, izrabljivanjem, stigmatizacijom i najočitijim oblikom diskriminacije;
- D. budući da je rasna netrpeljivost prema Romima jedan od glavnih uzroka diskriminacije i marginalizacije koju je romski narod pretrpio tijekom povijesti u mnogim europskim zemljama;
- E. budući da mnogobrojni Romi još uvijek žive u pretežno lošim uvjetima i suočavaju se s ekstremnim razinama socijalne isključenosti i diskriminacije;
- F. budući da je situacija europskih Roma, koji su povijesno dio društva u mnogim europskim državama, no bez jedinstvene matične države, i koji su doprinijeli Europi kao njezini građani, različita u odnosu na nacionalne manjine u Europi, što opravdava posebne mjere na europskoj razini; budući da su Romi dio europske kulture i vrijednosti;
- G. budući da su Romkinje često izložene višestrukoj i intersekcijskoj diskriminaciji na temelju roda i etničkog podrijetla, te imaju ograničeni pristup zapošljavanju, obrazovanju, zdravstvenim i socijalnim službama te donošenju odluka; budući da se diskriminacija može pojaviti unutar općeg društva u kontekstu sve češćeg rasizma protiv Roma, ali i unutar zajednica kojima te žene pripadaju zbog njihova spola;
- H. budući da su Komunikacijom Komisije od 5. travnja 2011. o Okviru EU-a za nacionalne strategije integracije Roma do 2020. države članice pozvane da usvoje ili dodatno razviju sveobuhvatni pristup integraciji Roma i da podrže niz zajedničkih ciljeva; budući da se Preporukom Vijeća od 9. prosinca 2013. države članice poziva da poduzmu učinkovite mjere politike kako bi osigurale jednako postupanje prema Romima i poštovanje njihovih temeljnih prava, uključujući jednak pristup obrazovanju, zapošljavanju, zdravstvenoj skrbi i stanovanju;
- I. budući da su Ujedinjeni narodi odredili 27. siječnja, dan oslobođenja koncentracijskog logora „Auschwitz-Birkenau”, kao Međunarodni dan sjećanja na Holokaust;
- J. budući da su nacisti i drugi režimi te njihovi saveznici za vrijeme Drugog svjetskog rata prema procjenama ubili barem 500 000 Roma te budući da je u pojedinim državama više od 80 % romskog stanovništva istrijebljeno; budući da je barem 23 000 Roma ubijeno plinom u „Ciganskom logoru” (Zigeunerlager) u Auschwitz-Birkenau za vrijeme Drugog svjetskog rata te da je u jednoj noći, s 2. na 3. kolovoza 1944. godine 2 897 Roma, i to većinom žene, djeca i starije osobe, ubijeno u tom logoru; budući da su romske organizacije stoga odabrale 2. kolovoza kao dan za obilježavanje sjećanja na sve romske žrtve tog genocida;
- K. budući da je genocid nad Romima koji su počinili nacisti i drugi režimi te njihovi saveznici za vrijeme Drugog svjetskog rata činjenica koja se još uvijek većinom zanemaruje te ju stoga šira javnost ne priznaje i često nije prepoznata niti se podučava u školama, čime se romsko stanovništvo nalazi među „zanemarenim” žrtvama genocida počinjenog za vrijeme Drugog svjetskog rata;
- L. budući da je obilježavanje sjećanja na zločine protiv čovječnosti i teška kršenja ljudskih prava ključno kako bi se ostvarili mir, pomirenje, demokracija i ljudska prava u Europi; budući da genocid nad Romima u Europi zaslužuje potpuno priznanje razmjerno s težinom zločina koje su počinili nacisti i drugi režimi, a koji su bili osmišljeni tako da fizički uklone Rome u Europi, kao i Židove i druge ciljane skupine;

Srijeda, 15. travnja 2015.

- M. budući da je priznavanje i obilježavanje sjećanja na genocid nad Romima počinjen za vrijeme Drugog svjetskog rata važno kako bi se, gdje je primjereno, romskom stanovništvu pružila naknada za okrutnosti koje su protiv njih počinili nacisti i drugi režimi te njihovi saveznici za vrijeme Drugog svjetskog rata;
- N. budući da bi priznavanje genocida nad Romima počinjenog za vrijeme Drugog svjetskog rata i uspostavljanje europskog dana posvećenog sjećanju na taj događaj stoga predstavljalo važan simbolični korak naprijed u borbi protiv rasne netrpeljivosti prema Romima i doprinijelo općem znanju o romskoj povijesti u Europi;
1. izražava duboku zabrinutost zbog porasta rasne netrpeljivosti prema Romima koja se iskazuje, između ostalog, antiromskom retorikom i nasilnim napadima na Rome u Europi, uključujući ubojstva, što nije u skladu s normama i vrijednostima Europske unije i predstavlja veliku prepreku uspješnoj socijalnoj integraciji Roma i jamčenju punog poštovanja njihovih ljudskih prava;
 2. ističe da diskriminacija i marginalizacija nikad nisu posljedica slabosti svojstvene pojedincu ili skupini koja trpi takvu diskriminaciju i marginalizaciju, već su većinom rezultat neuspjeha općeg društva da prizna prava pojedinaca i neuspjeha u pružanju nužnih struktura s pomoću kojih bi se pojedinci pozvali na ta prava;
 3. poziva države članice da učinkovito provedu Direktivu Vijeća 2000/43/EZ od 29. lipnja 2000. o provedbi načela jednakog postupanja prema osobama bez obzira na njihovo rasno ili etničko podrijetlo, kako bi se spriječila i iskorijenila diskriminacija Roma, osobito u području zapošljavanja, obrazovanja i pristupa stanovanju;
 4. ističe potrebu za borbom protiv rasne netrpeljivosti prema Romima na svakoj razini i svim mogućim sredstvima te ističe da je ta pojava osobito postojan, nasilan, opetovan i uobičajen oblik rasizma; poziva države članice da dodatno pojačaju borbu protiv rasne netrpeljivosti prema Romima kao dio nacionalnih strategija integracije Roma kojima se promiču najbolje prakse;
 5. pozdravlja uključenost romskih zajednica i nevladinih organizacija u provedbu nacionalnih strategija integracije Roma i poziva na njihovu daljnju uključenost u oblikovanje, nadziranje, ocjenjivanje i provedbu tih strategija;
 6. ističe potrebu za jamčenjem uključenosti posebnih mjera za prava žena i rodnu jednakost u nacionalne strategije integracije Roma, i da se prilikom procjene i godišnjeg nadziranja u obzir uzmu prava žena i perspektiva jednakosti spolova u svakom segmentu nacionalnih strategija integracije Roma;
 7. poziva države članice i Komisiju da djecu smatraju prioritetom prilikom provedbe Okvira EU-a za nacionalne strategije integracije Roma i ponavlja da je važno promicati jednaki pristup stanovanju, zdravstvenoj skrbi, obrazovanju i dostojnim uvjetima života za romsku djecu;
 8. poziva države članice da učinkovito provedu Okvirnu odluku Vijeća 2008/913/PUP od 28. studenog 2008. o suzbijanju određenih oblika i načina izražavanja rasizma i ksenofobije kaznenopravnim sredstvima, kako bi se uspješno borile protiv rasne netrpeljivosti prema Romima, antiromske retorike i nasilnih napada na Rome, kao i odobravanja, nijekanja i grubog trivializiranja genocida nad Romima;
 9. podsjeća da su Romi dio kulture i zajedničkih vrijednosti Europe te stoga potiče države članice i druge europske zemlje da započnu dijalog o povijesti romskog stanovništva s građanima i mladima, osobito o genocida nad Romima u Drugom svjetskom ratu;
 10. snažno i nedvosmisleno osuđuje sve oblike rasizma i diskriminacije s kojima se suočavaju Romi te ističe potrebu da se učinkovito riješi problem rasne netrpeljivosti prema Romima kako bi mjere u drugim područjima bile učinkovite;

Srijeda, 15. travnja 2015.

11. u tom pogledu poziva Komisiju da učinkovito prati i nadzire pridržavaju li se države članice temeljnih vrijednosti EU-a; poziva Komisiju da zajamči da se temeljna prava, demokracija i vladavina prava poštuju u svim državama članicama, da učinkovito prati i nadzire pridržavaju li se države članice tih vrijednosti, te da zajamči da će reagirati na sva sustavna kršenja koja bi se mogla dogoditi;
 12. službeno priznaje, stoga, povijesnu činjenicu da se genocid nad Romima dogodio za vrijeme Drugog svjetskog rata;
 13. poziva države članice da službeno priznaju taj genocid i druge oblike progona Roma kao što su deportacija i zatvaranje koji su se odvijali za vrijeme Drugog svjetskog rata;
 14. izjavljuje da bi Europski dan trebao biti posvećen sjećanju na žrtve genocida nad Romima za vrijeme Drugog svjetskog rata i da bi se taj dan trebao zvati Europski dan sjećanja na Rome u Holokaustu;
 15. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, vladama i parlamentima država članica i zemalja kandidatkinja, Vijeću Europe, OEES-u i Ujedinjenim narodima.
-